

<i>student</i>	<i>semestar</i>	<i>predmet</i>	<i>vježba</i>
Selma Mehić	četvrti	GLUMA IV; Uloga	Don Žuan se vaća iz rata

Rad na tekstu - tablica

Proučavanje teksta putem zapisivanja brojnih činjenica u tablicu, učinio mi se dosta mehaničkim poslom, no nekako sam znala da se tu krije nešto više. Već nakon par dana ispunjavanja počela sam primjećivati važnost određenih činjenica i u svojoj glavi odvajati "bitno od nebitnog". Kako sam odmicala u zadatcima tablice, tako mi se i pojavljivalo sve više pitanja i nedoumica o samim zadatcima. Sve sam se više saživljavala s tekstom tako da sam si tablicu prilagođavala i ispunjavala ju onako kako mislim da će meni najviše pomoći. Nakon izvjesnog vremena mozak sam počne nameštati pitanja koje mu se čine važnima za proces rada na tekstu koji promovira tablica. Podatci u glavi su se počeli sortirati sami od sebe. Već prilikom prvih improvizacija scena kroz misli su mi prolazili pojmovi: kontrakarakteristika, radnja, proturadnja, glavni zadatak... Kako sam pisala tablicu i o likovima koji su u odnosu s mojim likom, mnogo sam saznala i o njima. To mi je počelo stvarati osjećaj da sam sa svojim partnerima zajedno u sceni. U ovoj se fazi moramo dogovoriti o čemu se u sceni radi kako bi dalje prema toj jednoj jasnoj i utemeljenoj liniji mogli razvijati sukob. Moj lik ne postoji bez tvoga i obrnuto. Čim sam prvi put stala na scenu shvatila sam kako će taj rad na tekstu utjecati na moju igru. Mozak će sam procijeniti koji su mu podatci u kojem trenutku potrebni, ali također uviđam da će se i podatci još neko vrijeme mijenjati jer već u prvim dogovorima s partnerima dolazim do novih rješenja i odgovora.

Vlastiti i zadati tekst

Dosta je zanimljivo s obzirom na prethodni semestar raditi na ispitnom materijalu na obrnuti način. Onda smo sami stvarali svoj tekst, a sada smo ga dobili već napisanog. No, on sam po sebi ništa ne znači ako mu mi ne damo značenje. Trebamo otkriti što tu zapravo piše inače je potpuno nerazumljiv. Također to trebamo raditi što je više moguće zajedno kako bismo ispričali jednu smislenu priču. Jako je puno prostora između replika koje su logične upravo ako se upotpuni taj prostor među njima, a to zahtjeva maksimalnu upu-

ćenost, što me još jednom dovodi do saznanja važnosti partnera na sceni.

Probe

Nakon što smo odredili pozicije u prostoru došli smo do dijela gdje se najviše bavimo usmjerenošću na partnera i u tom nam se prostoru ponovno nameću nova rješenja. Često na probama netko promjeni dogovorenu poziciju, no to je u ovoj fazi u redu jer one i proizlaze iz naših odnosa. Kako smo nakon improvizacija ušli u slijedeću fazu rada na scenama gdje smo počeli i fiksirati i opetovati pojedine dijelove pojavili su se i novi problemi. Tehnički sam odredila gdje bi mi u sceni trebala biti promjena, ali imam problem s tim kratkim scenama da jednostavno osjećam kao da ih ne igram dovoljno uvjerljivo, tj. kao da se nisam uistinu stavila u poziciju svojih likova. Smatram da je to najveća opasnost u ovome radu jer su se u improvizacijama neke scene u toj prvoj fazi učinile jednostavnijima nego što to zbilja jesu i stoga zaključujem da je potrebno pažljivo i odgovorno pristupiti procesu; da bismo se mogli „uštekati“ kad bude potrebno, tj. igrati ove kratke scene značajnih trenutaka nečijeg života, trebamo se neprestanim isprobavanjem i suradnjom s partnerima dovesti do te tehničke spremne da možemo igrati te događaje i promjene s punim uvjerenjem.

Probe su zanimljive jer počinjem uviđati kako se možemo igrati sa tempo-ritmom. Dobivamo prekrasnu paletu neprestanih promjena i tako scena plovi i stvara logičnu i zanimljivu cjelinu. Divan je osjećaj kada s nekim igraš i osjetiš da kontrolirate scenu i pravilno provodite gradaciju. Rijetki su ti trenutci jer u ovoj fazi razmišljamo i o puno drugih stvari (npr. još nismo dovoljno uvježbali pojedine fizičke radnje koje trebaju teći puno spretnije), no sam nagovještaj takve igre motivira i potiče da se broj tih trenutaka poveća.

Glas

Radeći s profesoricom Dašić na glasu počela sam intenzivnije razmišljati o impostaciji svoga glasa jer s njom o tome vrlo malo razgovaram kao o nekoj tehničkoj stvari, a više u službi ostvarivanja

radnji na sceni. Kako mi se sada otvaraju nove glumačke težine dubine proživljavanja, sve više vidim mogućnosti glasa koje su mi još nedostupne, a voljela bi ih dosegnuti. Uskoro nam je predavanja počela držati i profesorica pokreta Barbara Matijević, tako da sam počela svoje tijelo vraćati u formu i puno se bolje osjećam u njemu. S njom također radimo i na vježbama usklađivanja pokreta, disanja i glasa kroz zanimljive i kreativne vježbe tako da mi je u ovom intenzivnom periodu rada na scenama to dobrodošlo kao izvrsna motivacija.

Energija

Jednog dana kada smo Martina i ja hodale prema Akademiji već dobro poznatim i utabanim putem, ona je izjavila kako trenutno ima totalno drugačiju energiju koju nosi jer zna da ide na predavanje na kojem ćemo analizirati napisane tablice i da je to čak drugačija energija od one kada idemo na praktični sat glume kada pokazujemo svoje scene. Bez obzira što smo i u jednom i u drugom slučaju akteri Vi i mi, druga je situacija, drugi događaj. Tada sam se sjetila scena koje radim s Mirelom; s jednom mu energijom pristupam na jutarnjem doručku, a s drugom u optužbi za silovanje. Drugačije se i pripremam za tu nastavu, tako se drugačije pripremam za te odnose.

Mnogo razmišljam o scenama Majke i Don Juana koje su na papiru relativno kratke s obzirom na broj promjena koje se u njima dogode. Tu nastupa potreba za tehničkom spremom i uigranošću s partnerom o kojoj sam već pisala. Nisam zadovoljna s prolaskom scene u kojem mi se ništa nije dogodilo. Odlučila sam pojačati intenzitet, dati energije pa makar i u krivom smjeru, samo neka prođe kroz mene. Naravno da taj neorganiziran histeričan oblik ne može biti konačan. Tada sam se sjetila kada ste nam govorili da si uvijek trebamo uzeti vremena kod kritičnih točaka i ne preskakati dolaženje do promjene jer se ona može izazvati jedino postupnošću. Sada sam u fazi traganja za svim tim promjenama. Pitam se je li to onaj razum o kojem Diderot piše...

Intuicija, spontanost, jednostavnost

Martha Graham pisala je o plesnoj umjetnosti, no njezine riječi imaju jednaku veličinu i ako razmišljamo o glumi na taj način. Pisala je o spontanosti na sceni koja ne znači proizvoljnost već suglašavanje s vremenom. Ona je povezana i sa našim svakodnevnim životom jer svakodnevno treniramo svoja osjetila koja koristimo na sceni. Intuicija koja se često koristi kao pojam nečeg podsvjesnog možda je jednako istrenirana. „Možda je ono što smo oduvijek nazivali intuicijom samo do te mjere vježbanjem organiziran živčani sustav da može opažati.“ Korijen riječi intuicija ima zanimljivo značenje: *lat. intuitio: gledanje, zrenje*. Dozvolit ću si onda ovu formulu za igru; gledanjem partnera i korištenjem čula na sceni dolazimo do spontanosti, do reakcija koje se nazivaju intuitivnima, koje znače lakoću igre. Valja doseći tu lakoću i jednostavnost.

„Postizanje jednostavnosti iziskuje najviši stupanj iskustva i discipline koji umjetnik može steći.“